

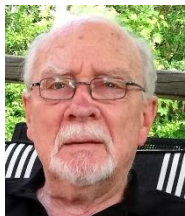
MILSTOLPEN

Österåkers Hembygdsförening

Nr. 2 – juni 2021

Ordförande har ordet

Äntligen sommar med sol och värme! För skolbarnen hägrar ett långt sommarlov kantat av en massa aktiviteter.

För vår del har vi nu äntligen kunnat genomföra såväl höst- som årsmöte, postledes med era skriftliga svar som underlag för kloka beslut, tack!

Här kommer resultatet av ett genomfört och konstituerande möte, protokollfört och justerat.

Ordförande Bo Hedenstedt
Vice ordförande Lars Valentin
Sekreterare Sonja Almsätter
Vice sekreterare Christina Claesson
Kassör Marie-Louise Brännfors
Vice kassör Björn Pålhammar
Ledamot Gerhard Nuss
Ledamot Anna-Mi Wendel
Ledamot Birgitta Svensson

Foto av styrelsen finns på sista sidan (Marie-Louise Brännfors saknas på bilden)

Nu är det vi som jobbar vidare med föreningens frågor. Apropå jobb så läs och begrunda i Björn Pålhammars berättelse om jobbet på Stenhagen. Det är fantastiska insatser som gjorts och görs av alla dessa medlemmar på olika håll i ÖHF:s arbetsgrupper. Trots mycket hård belastning på sekretariatet under hela coronatiden, (ja både före och nu), så har det fungerat mer än väl, ja rent proffsigt, tack!

Det är tag till höstmötet, men vi ser fram emot att kunna mötas på riktigt igen. Planen är att

det skall äga rum i november 2021. (Vi hoppas i Vita Huset.)

Det blir också spännande att se hur det planerade arbetet på Biskopstuna kommer att gestalta sig. I år är planen att utgrävningar ska göras under 3 veckor men då enbart med arkeologer som jobbar. Med all säkerhet kommer viss guidning med hjälp av ÖHF: s medlemmar att ske. Så håll koll på detta!

Tack alla medlemmar för ert starka stöd. Utan er ingen verksamhet värd namnet.

Ta hand om er så ses vi till hösten igen.

Bo Hedenstedt

Vad vill du att ÖHF ska göra?

Vad skulle du vilja att Österåkers Hembygdsförening anordnade för aktivitet i år? Det ordinarie programmet ligger ju nere på grund av pandemin och museer och liknande i Åkersberga är i stort sett stängda. Men något ska vi väl kunna hitta på?

Vad skulle kunna vara intressant och möjligt att ordna, vad säger du? Alla idéer emottages tacksamt!

Du kan e-posta till föreningens sekreterare dina önskemål på mail@milstolpen.org eller lägga en lapp i föreningens brevlåda på Centralvägen 55.

Anna-Mi Wendel

Köp äldre nummer av Milstolpen

Möt människor och händelser i Österåker under ett par tusen år! Medlemstidskriften Milstolpen har sedan start 1982 skrivit om hembygdens historia. På vår hemsida under Skrifter/Milstolpen finns nu ett komplett innehållsregister över alla utgivna nummer. Vill du läsa en artikel kan du beställa och köpa ett eget ex av tidskriften.

Anna-Mi Wendel

Var med och tävla i ÖHF:s sommarfrågetävling!

Delta i sommarens tävling från ÖHF och hitta de rätta svaren till våra 12 frågor om det historiska Åkersberga! Ladda ner vår frågesportsblankett från vår webbplats: www.milstolpen.org och lös uppgifterna. Vilka priser du kan vinna bestämmer du själv, se frågeformuläret! Du hittar tävlingen även på vår Facebooksida. Lycka till!

Anna-Mi Wendel

VVM-läget

VVM-aktiviteterna är "satta på paus" i dessa corona-tider. Vi varken kan eller får besöka skolorna, så vi hoppas kunna återuppta verksamheten senare i höst och under nästa vårtermin.

Lars Valentin

"Här var'e nymålat"

Nu börjar sommaren sitt intåg, och med den nya arbetsuppgifter utomhus. I Stenhagen är målningsarbeten i gång. Vi bestämde förra året att det behövdes ny färg på utsidan på våra hus i Stenhagen, då färgen där börjat blekna. Alla som målat med Falu "äkta" rödfärg, vet att man vid övermålning på befintlig gammal färg, måste borsta av väggarna med stålborste, för att få bort den "lösa" färgen, som sitter där. Nu började stålborstarna arbeta, och de som höll i borstarna började se ut som små röda "tomtegubbar". När väggarna var borstade, skulle vi börja måla. Husen är ganska höga, så

vi måste skaffa fram några ställningar för att nå upp tillnocken. Som vanligt fick Janne den uppgiften, att hitta någon som kunde "sponsra" en ställning. Sagt o gjort, så kom Janne med en ställning på släpvagnen, som monterades upp och säkrades i väggen. Den blev mycket höööög. Men för att måla behövs färg, mycket färg. Som ni vet är kassan begränsad och Janne skickades som vanligt ut med sponsorhåven. Hur han bar sig åt för att hitta en sponsor är säkert en väl bevarad hemlighet, men jag tror han lägger huvudet på sed och ser bedjande ut. (Han använde säkert samma taktik när han "snärjde" in sin Gunilla i sina garn.) Resultatet blev 50 liter äkta falu rödfärg och tillhörande penslar. Så var det dags att börja måla. Det var många penslar som sattes i villiga händer och huset började ta färg.

Vi hade hela tiden, medan vi målade, en mycket nyfiken "hyresgäst" som iakttog varje penseldrag vi gjorde, nämligen fru Ekorre. Troligtvis var hon säkert nyfiken på vad den nya hyran skulle bli efter renoveringen, men det visade sig att hon hade "små" ungar som hon flyttade på, vartefter vi målade, och då kom för nära hennes bon. Hon verkade ha många "lägenheter" i huset. Det kändes som att hon snabbt vände sig vid oss och vårt arbete. Mig passerade hon bärande en unge runt halsen på ett avstånd på mindre än en halv meter, och stannade upp när jag sa "hej där." Hon verkade till slut inte bry sig så mycket om oss och klättrade upp och ner på väggen där vi målade. Ibland stannade målningsarbetet upp, för hon tog all vår uppmärksamhet när hon flyttade sina ungar fram och tillbaka mellan hennes "lägenheter". Vid ett tillfälle stannade arbetet av, och all uppmärksamhet riktas mot ekorren, som då en unge skulle förflyttas från en "lägenhet" vid takfoten, till andra sidan runt hörnet upp till

”lägenheten” vid vindskivan på gaveln. Ungen gick på hängrännan och mamman lockade vid gavelhörnet. Väl framme vid gaveln slutade hängrännan och anslöt till ett stuprör. Meningen var nog att mamman skulle klättra vidare med ungen till nästa ”lägenhet” upp på gaveln, men nu blev det något fel, så att ungen ramlade ner i stupröret och landade på marken. Jag tror mamman blev något förvånad över vad hennes unge tog vägen för hon tittade runt men såg ingen unge. Efter en stund hördes ett litet pip nere på marken från en förvånad unge. Snabbt klättrade mamman ner och hämtade sin försvunna unge och bar upp den till ”lägenheten” högt uppe i gaveln. Tur att vi rensat stuprören. Sedan var det de vita fodren runt fönstren som behövdes skrapas och målas. Det visade sig att Lasse var den rätte att ta sig hand uppgiften. Vi kommer att fortsätta måla våra andra hus, men det återkommer jag med senare.

Vi som vill tacka våra sponsorer, och de som använt ställning samt förbrukat färg. Ann-Kristin, Janne, Lars, Ingmar, Eddy och Björn. Snickeriarbetena har Stefan svarat för. Men vilka är sponsorererna då? Läs längre ned!

Ställningar: **Tak och Fönsterakuten** (samma som vi fick den nya dörren av till ”Vita huset”)

Målarfärg och penslar: **Woody** (Säby Såg)

Österåkers Hembygds och Fornminnesförening tackar dessa två företag för sponsringen.

Vid målarpenseln: Björn Pålhammar

Konst i Stenhagens Handel

Nu har vi ”konstutställning” i Stenhagens Handel.

Hur blev det till? Som jag berättade i förra milstolpen håller vi på att iordningställa en ”utställningslokal i handelsboa”. Vi har satt upp ”spottisar” mot ena väggen där man skall kunna sätta upp tavlor/fotografier, krukor med mera. Men var kom tavlan ifrån som nu sitter på väggen?

Det kom ett samtal från Kultur och Fritidsförvaltningen att man skulle iordningställa/rensa ur förrådsbyggnaden vid Slussvaktarbostaden, och man undrade om vi hade saker i lilla delen, för man hade hittat en skylt med ordet Kanalmuseum på. Några stycken av oss åkte ner till förrådsbyggnaden för att se om något var vårt. Vi delade upp oss i två grupper, ena gruppen letade igenom de kvarvarande föremålen, såsom fotografier, tidningar och andra ev. intressanta saker. Den andra gruppen gick igenom glas- och porslins-sakerna som fanns i pappkartonger. Det övriga tog kommunens städgrupp hand om. Eddy tyckte vi kunde ta med oss några tavlor, då Ingemar tyckte vi kunde sätta upp någon på vår fina spottvägg (det var han och Pelle som dragit strömmen till spottarna). Vi hittade en fin tavla, så den sattes upp. Nu kan man säga, att vi tjuvstartat med en del, av den nya ”utställningshallen”.

Men vad var Kanalmuseet, och vilket år fanns det? Kommer ev. i nästa upplaga av Milstolpen.

Konst uppsättare Pålhammar

Lösningar till Krypto nr 23:

VINTER
TINGSHUSET
NORRÖ
SKOLMUSEET (i Tingshuset)
GÄSTSKIVERI (på 1600-talet)
SLÖJDGILLET (i Tingshuset)
SEXTONHUNDRATAL
RENOVERAT 1985
HARRY UDD (ledde renoveringen)

Vinnare (av 71 insända svar):

Lennart och Eva Löf, Åkersberga
Birgitta Jacobsson, Åkersberga
Maj Rosberg, Åkersberga

Vinnarna får var sitt exemplar av
”Dragoner i Österåker”.

Lars Valentin, kryptomakare

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH FORNMINNESFÖRENING

Centralvägen 55 184 32 ÅKERSBERGA

Telefon (svarare): 08-540 67980

Plusgirokonto 9814-5

Bankgiro 5632-8511

mail@milstolpen.org

Hemsida: www.milstolpen.org

eller

www.hembygd.se/osteraker

facebook.com/osterakershembygdsforening/

ÖHF:s styrelse (foto: Ingemar Jansson)

Från vänster

Övre raden: Christina, Sonja, Lars, Björn

Nedre raden: Birgitta, Bo, Anna-Mi

Saknas: Marie-Louise, Gerhard